

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ഏകവിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ഏകവിംശഃ സർഗഃ ॥

ശ്രീരാമസ്യ സമുദ്രതഃ കൃശാനാസ്തീര്യ ദിനത്രയം യാവദുപവേശനം
തത്ത്വോപി സ്വാത്മാനമദർശയതഃ സമുദ്രസ്യോപരി കുപിതേന
ശ്രീരാമേണ ബാണപ്രഹാരേണ തസ്യ വിക്ഷോഭണം

തതഃ സാഗരവേലായാം
ദർഭാനാസ്തീര്യ രാഘവഃ |
അഞ്ജലിം പ്രാങ്മുഖഃ കൃത്വാ
പ്രതിശിശ്യേ മഹോദധേഃ || 6.21.1 ||

ബാഹും ഭുജംഗഭോഗാദ -
മുപധായാരിസുദനഃ |
ജാതരുപമയൈശ്ചൈവ
ഭൂഷണൈർഭൂഷിതം പുരാ || 6.21.2 ||

മണികാഞ്ചനകേയൂര -
മുക്താപ്രവരഭൂഷണൈഃ |
ഭുജൈഃ പരമനാരിണാ -
മഭിമൃഷ്ടമനേകധാ || 6.21.3 ||

ചന്ദനാഗുരുഭിശ്ചൈവ
പുരസ്താദഭിസേവിതം |

ബാലസൂര്യപ്രകാശൈശ്ച
ചന്ദനൈരുപശോഭിതം || 6.21.4 ||

ശയനേ ചോത്തമാംഗേന
സീതായാഃ ശോഭിതം പുരാ |
തക്ഷകന്യേവ സംഭോഗം
ഗംഗാജലനിഷേവിതം || 6.21.5 ||

സംയുഗേ യുഗസങ്കാശം
ശത്രുണാം ശോകവർധനം |
സുഹൃദാം നന്ദനം ദീർഘം
സാഗരാന്തവ്യപാശ്രയം || 6.21.6 ||

അസ്യതാ ച പുനഃ സവ്യം
ജ്യാഘാതവിഹതത്വചം |
ദക്ഷിണോ ദക്ഷിണം ബാഹും
മഹാപരിഘസന്നിഭം || 6.21.7 ||

ഗോസഹസ്രപ്രദാതാരം
ഹൃപധായ ഭുജം മഹത് |
അദ്യ മേ തരണം വാമ
മരണം സാഗരസ്യ വാ || 6.21.8 ||

ഇതി രാമോ ധൃതിം കൃത്വാ
മഹാബാഹുർമഹോദധിം |
അധിശിശ്യേ ച വിധിവത്
പ്രയതോ നിയതോ മൂനിഃ || 6.21.9 ||

തസ്യ രാമസ്യ സുപ്തസ്യ
കുശാസ്തീർണേ മഹീതലേ |

നിയമാദപ്രമത്തസ്യ
നിശാസ്തിസ്രോദ്ദിജമൃതഃ || 6.21.10 ||

സ ത്രിരാത്രോഷിതസ്തുത്ര
നയജ്ഞോ ധർമവത്സലഃ |
ഉപാസത തദാ രാമഃ
സാഗരം സരിതാം പതിം || 6.21.11 ||

ന ച ദർശയതേ രൂപം
മന്ദോ രാമസ്യ സാഗരഃ |
പ്രയതേനാപി രാമേണ
യഥാർഹമഭിപൂജിതഃ || 6.21.12 ||

സമുദ്രസ്യ തതഃ ക്രുദ്ധോ
രാമോ രക്താന്തലോചനഃ |
സമീപസ്ഥമുവാചേദം
ലക്ഷ്മണം ശുഭലക്ഷണം || 6.21.13 ||

അവലേപഃ സമുദ്രസ്യ
ന ദർശയതി യഃ സ്വയം |
പ്രശമശ്ച ക്ഷമാ ചൈവ
ആർജവം പ്രിയവാദിതാ || 6.21.14 ||

അസാമർഥ്യഫലാ ഹ്യേതേ
നിർഗുണേഷു സതാം ഗുണാഃ |
ആത്മപ്രശംസിനം ദുഷ്ടം
ധൃഷ്ടം വിപരിധാവകം || 6.21.15 ||

സർവത്രോത്സൃഷ്ടദണ്ഡം ച
ലോകഃ സത്കുരുതേ നരം |

ന സാഗ്ലാ ശക്യതേ കീർതി -
ർന സാഗ്ലാ ശക്യതേ യശഃ ||6.21.16 ||

പ്രാപ്തും ലക്ഷ്മണ ലോക്യേന്ദ്രി -
ഞ്ജയോ വാ രണമൂർധനി |
അദ്യ മദ്ബാണനിർഭഗൈ -
ർമകരൈർമകരാലയം ||6.21.17 ||

നിരുദ്ധതോയം സൗമിത്രേ
പ്ലവദ്ഭിഃ പശ്യ സർവതഃ |
ഭോഗിനാം പശ്യ ഭോഗാനി
മയാ ഭിന്നാനി ലക്ഷ്മണ ||6.21.18 ||

മഹാഭോഗാനി മത്സ്യാനാം
കരിണാം ച കരാനിഹ |
സശംഖശുക്തികാജാലം
സമീനമകരം തഥാ ||6.21.19 ||

അദ്യ യുദ്ധേന മഹതാ
സമുദ്രം പരിശോഷയേ |
ക്ഷമയാ ഹി സമായുക്തം
മാമയം മകരാലയഃ ||6.21.20 ||

അസമർഥം വിജാനാതി
ധിക് ക്ഷമാമീദൃശേ ജനേ |
ന ദർശയതി സാഗ്ലാ മേ
സാഗരോ രൂപമാത്മനഃ ||6.21.21 ||

ചാപമാനയ സൗമിത്രേ
ശരാംശ്യാശീവിഷോപമാൻ |

സമുദ്രം ശോഷയിഷ്യാമി
പദ്ഭ്യം യാന്തു പ്ലവംഗമാഃ || 6.21.22 ||

അദ്യാക്ഷോഭ്യമപി ക്രുദ്ധഃ
ക്ഷോഭയിഷ്യാമി സാഗരം |
വേലാസു കൃതമർയാദം
സഹസ്രോർമിസമാകുലം || 6.21.23 ||

നിർമർയാദം കരിഷ്യാമി
സായകൈർവരുണാലയം |
മഹാർണവം ക്ഷോഭയിഷ്യേ
മഹാദാനവസങ്കുലം || 6.21.24 ||

ഏവമുക്ത്യാ ധനുഷ്ഠാണിഃ
ക്രോധവിസ്ഫാരിതേക്ഷണഃ |
ബഭൂവ രാമോ ദുർധർഷോ
യുഗാന്താഗ്നിരിവ ജ്വലൻ || 6.21.25 ||

സമ്പീഡ്യ ച ധനുർഘോരം
കമ്പയിത്യാ ശരൈർജഗത് |
മുമോച വിശിഖാനുഗ്രാൻ
വജ്രാനിവ ശതക്രതുഃ || 6.21.26 ||

തേ ജ്വലന്തോ മഹാവേഗാ -
സ്തേജസാ സായകോത്തമാഃ |
പ്രവിശന്തി സമുദ്രസ്യ
ജലം വിത്രസ്തപന്നഗം || 6.21.27 ||

തോയവേഗഃ സമുദ്രസ്യ
സമീനമകരോ മഹാൻ |

സ ബഭൂവ മഹാഘോരഃ
സമാരുതരവസ്തമാ ||6.21.28 ||

മഹോർമിമാലാവിതതഃ
ശംഖശുക്തിസമാവൃതഃ |
സധുമഃ പരിവൃത്തോർമിഃ
സഹസാസീൻമഹോദധിഃ ||6.21.29 ||

വൃഥിതാഃ പന്നഗാശ്ചാസൻ
ദീപ്താസ്യാ ദീപ്തലോചനാഃ |
ദാനവാശ്ച മഹാവീരയാഃ
പാതാലതലവാസിനഃ ||6.21.30 ||

ഊർമയഃ സിന്ധുരാജസ്യ
സനക്രമകരാസ്തമാ |
വിന്ധ്യമന്ദരസങ്കാശാഃ
സമുത്പേതൂഃ സഹസ്രശഃ ||6.21.31 ||

ആഘൂർണിതതരംഗഘോഃ
സംഭ്രാന്തോരഗരാക്ഷസഃ |
ഉദ്യർതിതമഹാഗ്രാഹഃ
സഘോഷോ വരുണാലയഃ ||6.21.32 ||

തതസ്തു തം രാഘവമുഗ്രവേഗം
പ്രകർഷമാണം ധനുരപ്രമേയം |
സൗമിത്രിരുത്പത്യ വിനിഃശ്യാസന്തം
മാമേതി ചോക്ത്യാ ധനുരാലലംബേ ||6.21.33 ||

ഏതദ്വിനാപി ഹൃദയേസ്സവാദ്യ
സമ്പത്സ്യതേ വീരതമസ്യ കാർയം |

ഭവദ്വിധാഃ ക്രോധവശം ന യാന്തി

ദീർഘം ഭവാൻ പശ്യതു സാധുവൃത്തം || 6.21.34 ||

അന്തർഹിതൈശ്ചാപി തഥാന്തരിക്ഷേ

ബ്രഹ്മർഷിഭിശ്ചൈവ സുരർഷിഭിശ്ച |

ശബ്ദഃ കൃതഃ കഷ്ടമിതി ബ്രൂവദ്ഭി -

ർമാമേതി ചോക്ത്യാ മഹതാ സ്വരേണ || 6.21.35 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

യുദ്ധകാണ്ഡേ ഏകവിംശഃ സർഗഃ ||